

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

на засіданні Вченої ради

НПУ імені М.П.Драгоманова

“ 30 ” *серпень* 2022 р.

Протокол № 1

Проректор з навчально-
методичної роботи
проф. Берндуб Р. М.

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ІНОЗЕМНА МОВА

для освітніх програм непедагогічних спеціальностей

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Шифр за навчальним планом **ЗП03**

Розробники програми – колектив авторів кафедр Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (кафедра іноземних мов за професійним спрямуванням, кафедра іноземних мов факультету природничо-географічної освіти та екології, кафедра міжнародних відносин та гуманітарних студій, кафедра педагогіки та методики навчання української й іноземних мов):

Бернацька Олена Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки та методики навчання української й іноземних мов педагогічного факультету;

Блинова Ірина Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням факультету іноземної філології;

Богатирчук Катерина Олександрівна – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри міжнародних відносин та гуманітарних студій історико-філософського факультету;

Бреславець Надія Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням факультету іноземної філології;

Василенко Оксана Миколаївна – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням факультету іноземної філології;

Вдовиченко Лілія Федорівна – старший викладач кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням факультету іноземної філології;

Вознюк Людмила Анатоліївна – викладач кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням факультету іноземної філології;

Давиденко Вікторія Іванівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням факультету іноземної філології;

Кувшинова Наталія Мефодіївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням факультету іноземної філології;

Стоян Тетяна Андріївна – доктор історичних наук, професор, професор кафедри міжнародних відносин та гуманітарних студій історико-філософського факультету;

Швець Анна Іванівна – старший викладач кафедри міжнародних відносин та гуманітарних студій історико-філософського факультету;

Хижун Ярослава Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням факультету іноземної філології;

Яременко-Гасюк Олена Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов факультету природничо-географічної освіти та екології.

Рецензенти:

Бельмаз Я. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології Комунального закладу “Харківська гуманітарно-педагогічна

академія”;

Балабан О. О., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри загального мовознавства і германістики факультету іноземної філології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Обговорено та рекомендовано до видання на засіданні Науково-методичної ради НПУ імені М. П. Драгоманова « 29 » серпня 2022 року, протокол № 10.

Голова Науково-методичної ради

(Підпис)

Р. М. Веркигуд
(Прізвище, ініціали)

I. Пояснювальна записка

Програма навчальної дисципліни “Іноземна мова” складена відповідно до навчального плану підготовки фахівців освітнього рівня “магістр”

галузі знань 02 – *Культура і мистецтво*, спеціальності 022 – *Дизайн*;

галузі знань 02 – *Культура і мистецтво*, спеціальності 023 – *Образотворче мистецтво, Декоративне мистецтво, Реставрація*;

галузі знань 02 – *Культура і мистецтво*, спеціальності 025 – *Музичне мистецтво*;

галузі знань 02 – *Культура і мистецтво*, спеціальності 028 – *Менеджмент соціокультурної діяльності*;

галузі знань 02 – *Культура і мистецтво*, спеціальності 029 – *Інформаційна, бібліотечна та архівна справа*;

галузі знань 03 – *Гуманітарні науки*, спеціальності 031 – *Релігієзнавство*;

галузі знань 03 – *Гуманітарні науки*, спеціальності 032 – *Історія та археологія*;

галузі знань 03 – *Гуманітарні науки*, спеціальності 033 – *Філософія*;

галузі знань 05 – *Соціальні і поведінкові науки*, спеціальності 051 – *Економіка*;

галузі знань 05 – *Соціальні та поведінкові науки*, спеціальності 052 – *Політологія*;

галузі знань 05 – *Соціальні та поведінкові науки*, спеціальності 053 – *Психологія*;

галузі знань 05 – *Соціальні та поведінкові науки*, спеціальності 054 – *Соціологія*;

галузі знань 06 – *Журналістика*, спеціальності 061 – *Журналістика*;

галузі знань 08 – *Право*, спеціальності 081 – *Право*;

галузі знань 10 – *Природничі науки*, спеціальності 101 – *Екологія*;

галузі знань 10 – *Природничі науки*, спеціальності 104 – *Фізика та астрономія*;

галузі знань 11 – *Математика та систематика*, спеціальності 111 – *Математика*;

галузі знань 12 – *Інформаційні технології*, спеціальності 121 – *Інженерія програмного забезпечення*;

галузі знань 12 – *Інформаційні технології*, спеціальності 126 – *Інформаційні системи та технології*;

галузі знань 12 – *Інформаційні технології*, спеціальності 122 – *Комп'ютерні науки*;

галузі знань 22 – *Охорона здоров'я*, спеціальності 227 – *Фізична терапія, ерготерапія*;

галузі знань 24 – *Сфера обслуговування*, спеціальності 242 – *Туризм*.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є іноземний науковий дискурс, необхідний для формування у студентів професійно-орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності (лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної) на рівні B2 з метою забезпечення їх ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Міждисциплінарні зв'язки: курс “Іноземна мова” тематично пов'язаний з основними дисциплінами циклу загальної та професійної підготовки, що вивчаються відповідно до навчальних планів підготовки магістрів, а саме:

“Організація наукових досліджень”, “Філософія освіти”, “Історіографія історії України”, “Історіографія всесвітньої історії”, “Методологія наукового дослідження”, “Філософія дизайну та моди”, “Комунікативні технології в проектуванні”, “Актуальні проблеми філософії”, “Філософія комунікації”, “Сучасні методи і підходи в культурології”, “Аксіологічні та історичні студії феномена культури”, “Релігійна освіта та виховання”, “Етика науковця”, “Засоби масової комунікації у світовому інформаційному просторі”, “Загальне мовознавство”, “Теоретичні питання граматики української мови”, “Актуальні проблеми та сучасні технології психологічної допомоги”, “Методологічні підходи у наукових психологічних дослідженнях”, “Психологія травми та допомога при посттравматичному синдромі”, “Психологія масової свідомості та поведінки”, “Методологія політичних досліджень”, “Політичні відносини та процеси в Україні”, “Юридичний механізм захисту прав і свобод людини”, “Правові інновації”, “Порівняльне правознавство країн Європейського Союзу”, “Спеціальна психологія”, “Неврологічні основи логопедії”, “Психологія сім'ї”, “Стратегія сталого розвитку”, “Біобезпека і біозахист”, “Міжнародний туризм”, “Теорія чисел та основні структури сучасної математики”, “Математичні методи дослідження операцій”, “Дидактика фізики”, “Комп'ютерне моделювання в фізиці”, “Синергетика в фізиці” тощо.

На вивчення навчальної дисципліни передбачено 90 годин. Структура курсу складається з 2-х модулів у 2-му навчальному семестрі. Форма підсумкового контролю: іспит – у 2-му семестрі.

Програма навчальної дисципліни складається з наступних модулів:

1. **Іншомовний науковий комунікативний дискурс.**
2. **Академічне іншомовне письмо.**

Мета та завдання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни “Іноземна мова” є вдосконалення у здобувачів освітнього рівня “магістр” здатності до іншомовного усного і письмового професійного спілкування у типовому академічному та професійному середовищі шляхом формування комунікативної компетентності на рівні B2.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Іноземна мова” є залучення студентів магістратури до таких академічних видів діяльності, що активізують та розвивають широкий спектр когнітивних здібностей, сприяють становленню критичного самоусвідомлення та умінь спілкуватися іноземною мовою, формують особистісні якості самоорганізації протягом усього подальшого життя, а саме:

- удосконалення умінь та навичок вимови;
- удосконалення умінь та навичок читання та розуміння текстів іноземною мовою;
- удосконалення навичок ознайомлювального та пошукового читання для подальшого використання отриманої інформації;

- удосконалення навичок вивчаючого читання з використанням словника для подальшого розширення лексичного запасу за фахом;
- удосконалення навичок діалогічного мовлення з використанням функційної лексики за визначеною тематикою обсягом 25-30 фраз;
- удосконалення навичок невідготовленого монологічного мовлення з використанням функціональної лексики обсягом 25-30 фраз;
- удосконалення навичок аудіювання іншомовного тексту;
- удосконалення навичок двостороннього усного перекладу в процесі професійного спілкування;
- удосконалення навичок письмового перекладу та закріплення навичок аналізу граматичних і лексичних трансформацій при перекладі текстів за фахом;
- удосконалення умінь реферування, анотування, складання резюме та аналізу текстів за фахом;
- удосконалення навичок ділового листування.

Основні програмні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
		Загальні компетентності
1.	РН1. Відбирати й аналізувати іншомовні джерела обраного дослідження, проектувати і здійснювати емпіричне дослідження, використовувати набуті знання з навчальних дисциплін для вибору оптимальних шляхів аналізу матеріалу, що вивчається.	ЗК1. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних, у тому числі іншомовних, джерел.
2.	РН2. Знати принципи реферування, аналітичного опрацювання та перекладу фахових текстів іноземними мовами; аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями, характеризувати теоретичні засади та прикладні аспекти дослідження.	ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу з метою узагальнення і розуміння процесів у відповідній галузі, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.
3.	РН3. Застосовувати сучасні методики та інформаційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення належної якості наукового дослідження у певній галузі.	ЗК3. Здатність до проведення досліджень на належному науковому рівні з використанням новітніх інформаційних технологій, як в команді, так і автономно.

4.	<p>РН4. Аргументовано і доступно пояснювати сутність конкретних дослідницьких питань іноземними мовами, висловлювати і відстоювати власну точку зору та обґрунтовувати її як в академічному, так і в широкому суспільному середовищі.</p>	<p>ЗК4. Здатність вести наукові дискусії, презентувати та відстоювати власну думку як державною, так і іноземними мовами.</p>
5.	<p>РН5. Оцінювати і критично аналізувати особистісно і професійно значущі проблеми, продумувати стратегію їх вирішення.</p>	<p>ЗК5. Здатність до критичності і самокритичності, креативності; розуміння та дотримання правил академічної доброчесності, а також прагнення до самовдосконалення і наполегливості у досягненні мети.</p>

II. Орієнтовний тематичний план

Назви модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	Лекції	Практ.	Семін.	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Модуль 1. Іншомовний науковий комунікативний дискурс.					
Тема 1.1. Іншомовний науковий текст та його жанри.	23	4		2	17
Тема 1.2. Наукова усна та письмова комунікація.	22	4		2	16
Усього за 1 модуль	45	8		4	33
Модуль 2					
Модуль 2. Академічне іншомовне письмо.					
Тема 2.1. Види академічного письма.	23	4		2	17
Тема 2.2. Структура наукового дослідження (магістерська робота).	22	2		2	18
Усього за 2 модуль	45	6		4	35
Разом за 1 та 2 модулі	90	14		8	68

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ECTS / 90 годин.

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Модуль 1. Іншомовний науковий комунікативний дискурс.

Тема 1.1. Іншомовний науковий текст та його жанри.

Тема 1.2. Наукова усна та письмова комунікація.

Лексичний блок. Вокабуляр теми: термінологія в науковій комунікації, основні методи роботи з фаховими академічними текстами: перефразування, узагальнення, синтез, цитування, класифікування, цитування та посилання; подання па грант, правила написання повідомлень на конференції.

Граматичний блок. Активізація граматичного матеріалу фахових текстів та статей.

Читання. Пошукове читання з визначеною швидкістю без словника, вивчаюче читання із використанням словника.

Переклад. Переклад та аналіз професійно орієнтованих іншомовних джерел, переклад та аналіз використаних термінологічних конструкцій.

Опрацювання іншомовної статті. Переклад іншомовної оригінальної статті, укладання лексичного та термінологічного словників, складання історіографічної добірки з теми наукового дослідження та її аналіз.

Усне мовлення. Професійно орієнтована наукова комунікація. Виступ на конференції, круглому столі, семінарі, вебінарі; участь у дискусії; презентація проектів.

Писемне мовлення. Огляд статті, особливості інформаційної статті та академічного наукового стилю, методи наукового дослідження, структура дослідження (вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки). **Види письмових текстів:** відгук, реферат, доповідь, письмовий переклад, анкетування, діаграми, графіки, написання анотації (*Abstract*) та ключових слів (*Keywords*) іноземною мовою до наукової статті.

Аудіювання та робота з відеоматеріалами. Узагальнює та вибіркоче аудіювання аудіо- та відеоконференцій іноземними мовами.

Модуль 2. Академічне іншомовне письмо.

Тема 2.1. Види академічного письма.

Тема 2.2. Структура наукового дослідження (на прикладі магістерської роботи).

Лексичний блок. Вокабуляр теми: тези, стаття, дисертація, дипломна робота, курсова робота, типи академічного есе (описове, аналітичне, критичне, переконуюче) та його структурні елементи, особливості формату різних типів і жанрів академічних джерел.

Граматичний блок. Метамова дослідження. Особливості типових граматичних структур академічного письма.

Читання. Пошукове читання (з підбору професійно орієнтованої інформації); переглядове, ознайомлювальне та вивчаюче читання професійної літератури з урахуванням особливостей онлайн-джерел.

Переклад. Переклад та аналіз фахової іншомовної літератури, переклад та

аналіз використаних термінологічних конструкцій.

Писемне мовлення. Реферативна доповідь: формулювання мети та завдань дослідження; структура академічного тексту; презентація доповіді, проекту: візуальні засоби текстового оформлення за допомогою онлайн-ових платформ.

Види письмових текстів: есе; тези; стаття; анотація (*Summary*) іноземною мовою як складова частина магістерської роботи, її основні структурні елементи (тема наукової роботи, актуальність, мета, завдання, об'єкт, предмет, теоретичне та практичне значення, новизна, методи дослідження).

Аудіювання та робота з відеоматеріалами. Узагальнююче та вибіркоче аудіювання аудіо- та відеоконференцій іноземними мовами.

IV. Засоби діагностики успішності навчання

Викладання курсу “Іноземна мова” для студентів спеціальностей освітнього рівня “магістр” передбачає систему засобів поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль.

Поточна діагностика рівня знань здійснюється за допомогою методів контролю і самоконтролю, зокрема:

- *усного опитування* на лекційних і семінарських заняттях (індивідуальне, фронтальне та комбіноване опитування; бесіда, співбесіда, круглий стіл, конференція, рольова гра, ділова гра, моделювання ситуації);

- *письмового контролю* (тести, контрольні та модульні роботи, вправи на двосторонній переклад);

- *експрес-контролю* під час аудиторних занять (опитування за картками або тестами до 5-7 хвилин);

- *перевірки самостійної роботи* (творчі завдання, схеми, таблиці, термінологічні словники);

- *індивідуально-дослідних завдань* (есе, анотація, реферати, презентації, проекти);

- *комп'ютерного контролю* (тестування в системі Moodle та інших онлайн-платформах).

Критерії оцінювання усної відповіді:

- вільне володіння матеріалом;
- повнота та логіка викладу;
- чіткість і доведеність формулювань;
- обґрунтованість тверджень;
- наявність власних висновків і пропозицій.

Критерії оцінювання письмової відповіді:

- повнота, чіткість, логічність у викладенні відповіді на запитання;
- комплексне представлення питання (проблеми);
- вміння виділити головне;
- обрання правильної відповіді;
- наявність та обґрунтованість власних висновків і пропозицій.

Підсумковий контроль.

Підсумковим контролем є екзамен у 2-му семестрі.

Форми і методи підсумкового контролю: виконання тестів, анотування фахової автентичної статті, презентація наукових проектів іноземною мовою.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на екзамені:

- змістовність усних та письмових висловлювань: відповідність темі, розкриття теми, обґрунтованість відображення комунікативних намірів та форм їх реалізації;
- когерентність: логічність викладу, чіткість структури, зв'язність висловлювань, реалізація комунікативного наміру;
- лексична адекватність: використання лексики відповідно до комунікативного наміру та визначеного рівня володіння іноземною мовою;
- граматична коректність: дотримання правил орфографії і пунктуації,

правильність вживання граматичних структур;

• відповідність фонетичним нормам: правильність вимови, інтонацій, темпу мовлення.

V. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Екзамен є формою підсумкового контролю результатів навчання і має на меті перевірку системності засвоєння програмного матеріалу, рівня осмислення знань та набуття умінь, діагностування ефективності самостійної навчальної та наукової роботи студентів

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Сукупна поточна успішність з навчальної дисципліни за семестр оцінюється від 0 до 60 балів включно. Під час екзамену студент може отримати від 0 до 40 балів включно.

Екзамен здійснюється у письмовій та усній формах: тестування, анотування та презентації. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в національній системі оцінювання результатів навчання, за шкалою НПУ і в системі ECTS.

Магістранти, які по закінченню навчального семестру не виконали індивідуального навчального плану без поважних причин та набрали від 0 до 34 балів, не допускаються до складання підсумкового семестрового контролю з дисципліни.

Порядок переведення рейтингових показників в європейські оцінки ECTS Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою НПУ	Визначення	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен	Залік
A	90-100	Відмінно	5 (відмінно)	зараховано
B	80-89	Дуже добре	4 (добре)	
C	70-79	Добре		
D	65-69	Задовільно	3 (задовільно)	
E	60-64	Достатньо		
FХ	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)	незараховано
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом		

VI. Інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

Англійська мова

1. Advanced Learner's Grammar: A self-study reference & practice book with answers. Mark Foley & Diane Hall. Edinburgh Gate, Harlow: Pearson Education Limited, 2009. 384 p.
2. Alexander L.G., Longman Advanced Grammar. Reference and Practice. Longman. 2020. 308 p.
3. Bailey S. Academic Writing: A Handbook for International Students. L.; NY, 2015. 283 p.
4. Evans V. Successful writing. Upper-intermediate. Berkshire: Express publishing, 2004. 138 p.
5. Evans V., Dooley J. New Round-Up 4: English Grammar Practice. Pearson Education Limited, 2010. 208 p.
6. Oxenden C., Latham-Koenig C. Student Book. Oxford University Press, 2017. 160 p.
7. Redman S. English Vocabulary in Use. Cambridge University Press. 2017.
8. Upstream Upper intermediate. Students book. Express Publishing, 2021. 263 p.
9. Wallwork A. English for Presentations at International Conferences. Springer Science+Business Media, LLC, 2010.
10. Yachontova T.V. English Academic Writing. Л.: ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. 220 с.

Німецька мова

1. Белозьорова О., Корінь С. Німецька мова. Граматичний практикум: збірник граматичних вправ для високого рівня. Харків: Ранок, 2018. 320 с.
2. Німецька граматики: Малий Дуден. Видання третє перероблене Рудольфа та Урзули Гобергів. Ужгород: Вид-во «Мистецька Лінія», 2008. 440с.
3. Щербань Н.П. та ін. Німецька мова: підручник. Чернівці: Книги – XXI, 2007. 500 с.
4. Perlmann-Balme M., Schwalb S. Sicher B2, Kursbuch + Arbeitsbuch +CD. Hueber Verlag, 2018. 200 s.

Французька мова

1. Буцикіна Н.Є. Французька мова як друга іноземна. Le français langue seconde: навч. посібник. К.: КНТЕУ, 2006. 204 с
2. Поглиблений курс французької мови: Підручник для студентів вищих навчальних. К.: Вища школа., 2005. 399с.
3. Evelyne Siréjols. Vocabulaire en dialogues. CLE International. Paris, 2004. 128 p.
4. Penfornis J.L., Français.com. Méthode de français professionnel et des affaires. P., 2003. 160 p.

Додаткові

Англійська мова

1. Англійська мова для повсякденного спілкування: підручник / за ред. В. К. Шпака. К., 2008.
2. Англійська мова для студентів спеціальності «Фізична культура» / О. Яременко, Р. Кузьменко. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2003. 142 с.
3. Англійська мова для студентів спеціальності: «Туризм», «Географія», «Краєзнавство»: Підручник / О. Холодепко, О. Запичковська, Л. Саченко, Т. Селянко, І. Шевченко, О. Яременко. К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. 166 с.
4. Англійська мова для студентів-істориків: Збірник текстів. / Стоян Т., Кудрик К. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. 81 с.
5. Англійська мова за професійним спрямуванням для студентів природничих спеціальностей. «Екологія»: навч. посібник / укл. В. М. Запара. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 108 с.
6. Англійська мова. Комунікативний аспект. Підручник для вузів / Мисик П. та ін. Львів, 2007. 300 с.
7. Барановська Т. В. Граматика англійської мови. Збірник вправ. К.: Логос, 2021. 384 с.
8. Василенко О. М., Бреславець Н. О., Блинова І. А. Англійська мова: навчальний посібник для студентів соціально-правового факультету. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2022. 170 с.
9. Верба Л. Г., Верба Г. В. Граматика сучасної англійської мови. Довідник. К.: Логос, 2011. 352 с.
10. Ділова англійська мова для юристів: навч. посіб. / Л. В. Боровецька, Л. Т. Жукова та ін. К.: КНЕУ, 2006. 276 с.
11. Дюканова Н. М. Англійська мова: Поглиблений курс англійської мови для студентів економічних спеціальностей. К.: Нова книга, 2002.
12. Зернецький П. В., Орлов М. В. Англійська мова для правників: Навчальний посібник для студентів вищих закладів. К.: КМ Академія. 2003, 182 с.
13. Зуенок І. І. Writing Reports. Практичний посібник до складання англійською мовою звітів про наукові дослідження (для самостійної роботи студентів, магістрів, спеціалістів, аспірантів усіх напрямів підготовки) / Ірина Зуенок; Дніпропетровськ: РВК НГУ, 2004. 55 с.
14. Іванова Н. І., Шалагінова Г. Б. Соціологія в житті людини. Методична розробка. К.: НАУ, 2003. 68 с.
15. Кострицька С.І. Методичні рекомендації з підготовки та проведення презентацій (виступів-доповідей) для студентів, спеціалістів, магістрів, аспірантів усіх напрямів підготовки / С. Кострицька; Дніпропетровськ: РВК НГУ, 2004. 26 с.
16. Крайняк Л. К., Рибіна Н. В., Кошіль Н. Є. Англійська мова для соціальних працівників: Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 230 с.
17. Кухарська В. Б. Англійська мова для психологів: навч.-метод.посібник. К.: «Інкос». 2007. 320 с.
18. Медведева Л. М. Англійська мова: фонетика, граматика, лексика,

тематичні тексти, вправи, тести, ключі / Л. М. Медведєва, Н. Ю. Холден. К., 2003. 352 с.

19. Муқан Н.В. Англійська мова для менеджерів: Навч. посібник. Частина 1. Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка". 2007. 320 с.

20. Ніколайко А. English In Music. All rights reserved. Last version and all information. К.: Copyright, 2006. 190 с.

21. Петько Л.В. «Англійська мова» зі спеціальності «Менеджмент» (управління персоналом), напрям підготовки 0306 «Менеджмент і адміністрування»: навч.-метод. посібник для викладачів та студентів практикантів ВНЗ. К.: «Талком», 2013. 82 с.

22. Практичний курс англійської мови: підруч. для студ. вищих навч. закладів / О. Р. Зарума, Н. О. Михайденко, О. М. Сашин, С. В. Тхоровська. Вінниця, 2021.

23. Прядко Ю.П., Школа І.В. English for students majoring in History: навч. посіб. для студ. Мелітопіль, 2019. 264 с.

24. Серякова І. І. Магія невербальної комунікації. Навч. Посібник англійською мовою. 2-е видання зі змінами та доповненнями. К.: Освіта України, 2009. 161 с.

25. Тарнопольский О.Б., Явсюквич Ю. Successful Presentations. Київ: Ленвіт. 2005.

26. Тарнопольський, О.Б., Кожушко, С.П. Психологічні справи. Підручник з англійської мови для студентів напряму підготовки «Психологія». 2011. 302 с.

27. Abbott L., Clarke S. Religious Studies. London: Hodder Education, 2016. 346 p.

28. Buckingham W. et al. The Philosophy Book. USA: DK, 2011. 352 p.

29. Dewey J. Unmodern Philosophy and Modern Philosophy. USA: Southern Illinois University Press, 2012. 401 p.

30. Don Melntyre. The history of English. A resource book for students. Kraina Ksiazek, 2020. 262 p.

31. Esteras R., Fabre E. Professional English in Use. For Computer and the Internet. Cambridge. 2015. 114 p.

32. Mathematics. Науково-методичний посібник / Кузьменко Р., Саченко Л., Смольнікова О. К. 2012. 134 с.

33. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2008. 176 p.

34. Murphy R. English Grammar in Use. CUP, 2012. 399 p.

35. Owens Ch. et al. Religious Studies. London: Hodder Education, 2016. 362 p.

36. Sarah Tomley, Mitchell Hobbs, Megan Todd, Marcus Weeks. Big ideas. The sociology books. Dorling Kindersley. 2015. 352 p.

37. Sword H. Stylish Academic Writing. Harvard: Harvard University Press, 2019. 240 p.

38. Tests in English: Thematic vocabulary: Intermediate and Advanced level. К.: Знання, 2016. 352 с.

39. Trappe, T. and G. Tullis Intelligent Business. Upper Intermediate. Pearson Education Limited, 2006, 176 p.

Німецька мова

1. Драб Н. Л. Практична граматика німецької мови. Вінниця: «Нова книга», 2007. 280 с.
2. Жовнірук З. Л., Ратич М. Т., Тимчишин Л. С. Збірник фахових текстів з німецької мови для студентів математичних факультетів університету. Львів: Видавничий центр ЛНУ, 2007.
3. Жовнірук З., Ратич М., Тимчишин Л. Німецька мова. Львів: Видавничий центр ЛНУ, 2005.
4. Панов С. Ф. Німецька мова. *Lingualandeskunde*. (Кредитно модульна система): навчально методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни, 2-е видання. К.: НАУ, 2006. 68 с
5. Хоменко Л., Хоменко О. *Deutsch für Studenten der wirtschaftlichen Universitäten*: Підручник німецької мови для студентів економічних університетів. Вінниця: Нова книга, 2010. 297 с.
6. *Aspekte 2 (B2). Lehrerhandreichungen*. 2009. 152 s.
7. *Deutsch für Tourismusstudenten*. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. 172 s.
8. *Materialsammlung zur Fachsprache der Elektronik*, Technische Universität Dresden, 2003. Режим доступу: <https://www.deutsch-am-arbeitsplatz.de/materialsammlung-gewerbe-technik.html>
9. Reimann M. *Grundstufen. Grammatik*. Hueber-Verlag, 2005. 240 s.

Французька мова

1. Крючков Г. Г. Поглиблений курс вивчення французької мови. К.: Вища школа, 2000. 401 с.
2. Мартинюк О. М., Галян О. В. Французька мова. Практичні завдання до дисциплін «Друга іноземна мова», «Третя іноземна мова»: навчально-методичне видання. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 98 с.
3. Соломарська О. О. Підручник французької мови. Рівне, 2002. 190 с.
4. Станіслав О. В. Стилїстика французької мови. Курс лекцій [навч. посіб.]. Луцьк: РВВ „Вежа” ВНУ ім. Лесі Українки, 2007. 116 с.
5. Юр'єва Н.П. «Hôtellerie et restauration». Збірник текстів і завдань для практичних занять з французької мови. Харків.: ХНАМГ, 2008. 110 с.
6. Boularès M., Frérot J.-L. *Grammaire progressive du français*. P.: CLE international, 2008. 40 p.
7. Evelyne Siréjols. *Vocabulaire en dialogues*. CLE International. Paris, 2004. 128 p.
8. *Tourisme com. Méthode de français professionnel du tourisme*. CLE International/SEJER. Paris. 128 p.

Довідникові

Англійська мова

1. Англо-український юридичний словник: близько 75 000 термінів / упоряд.: С.М. Андріанов та ін.; за ред. Л.І. Шевченко. К.: Арій, 2007. 552 с.
2. Карабан В.І. Англо-український юридичний словник. Вінниця: Нова книга. 2004. 812 с.

3. Longman Dictionary of Contemporary English. Harlow, Essex, UK: Pearson Education, 2020. 1949 p.
4. Longman Dictionary of English Idioms. Edinburgh Gate, Harlow: Longman Group UK Limited, 1996. 387 p.
5. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. ed. by Sally Wehmeier. 2004. 1539 p.
6. Webster's New World Dictionary. N.Y.: The World Publishing Company, 2006. 1692 p.

Німецька мова

1. Грицюк І. Довідник з граматики німецької мови. Тернопіль, 2019. 368 с.
2. Лоць О. К., Мироненко Т.С. Німецько-український фаховий словник. Економіка та фінанси К.: Вид. КНЛУ, 2005. 100 с.
3. Мюллер В. Великий німецько-український словник. К.: Чумацький шлях, 2005. 793 с.
7. Панов С. Ф. Німецька мова. Grammatik kurzgefaßt: довідник з граматики / С. Ф. Панов. К.: ІАУ, 2003. 20 с.
8. Смолій М.С. "Німецька мова. Граматичний довідник". Тернопіль: Навчальна книга "Богдан", 2005. 208 с.
4. Шевченко Д. Німецько-український, українсько-німецький словник, 100000 слів. К.: Арії, 2015. 544 с.
5. Lexikon der Sprachwissenschaft. Stuttgart: ALFRED KRÖNER Verlag, 2008. 860 s.
6. Metzler Lexikon Sprache. Stuttgart, Weimar: Verlag J. B. Metzler, 2010. 816 s.
7. The free dictionary by Farlex. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://de.thefreedictionary.com/>
8. Wörterbuch. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.dwds.de/>

Французька мова

1. Галян О. В. Le glossaire des termes (physiques, économiques, sportifs, termes de marketing): глосарій термінів (фізичних, економічних, спортивних, термінів маркетингу): навч.-метод. видання. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 32 с.
2. Таланов О. Французько-український, українсько-французький словник. 100000 слів. К.: Арії, 2016. 544 с.
3. Dictionnaire des synonymes, nuances et des contraires. P.: Robert, 2005. 1260 p.

Інтернет-ресурси

Англійська мова

1. Американська англійська. <https://www.eslpod.com/index.html>
2. Англійська для психологів. <https://www.englishforpsychology.eu/>
3. Англійська мова для університетів. <https://www.britishcouncil.org.ua/teach/projects/english-universities>
4. Англійськомовна преса, телевізійні новини й огляди. <http://www.bbc.com>, <http://www.dailystar.co.uk>
5. Аудіокнижки англійською мовою. <http://www.loyalbooks.com/>

6. Вивчай легко англійську граматику. <https://www.busuu.com/en>
7. Відеоуроки англійської мови. <https://www.engvid.com/english-lessons/>
8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
<http://www.nbuv.gov.ua>
9. Підготовка до міжнародного екзамєну з англійської (IELTS, TOEFL, TOEIC). <https://www.examenglish.com/>
10. Підручники з англійської мови. <http://englishtips.org/>
11. Стенфордська енциклопедія філософії.
<https://plato.stanford.edu/contents.html>
12. Advice on Academic Writing. <http://www.utoronto.ca/writing/>
13. BBC Learning English. <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/>
14. Britannica. <https://www.britannica.com/>
15. British Council. <http://www.britishcouncil.org/>
16. English for Science. <http://www.hut.fi/rvilmi/EST>
17. Longman Dictionary of Contemporary English. <http://www.ldoceonline.com>
18. Synonyms Thesaurus with Antonyms and Definitions. www.synonym.com
19. Speak English now. <https://www.eslpod.com/index.html>
20. TED talks. <https://www.ted.com/>
21. The dictionaries and encyclopedias. www.thefreedictionary.com

Німецька мова

1. Німецька мова по рівнях. <http://www.hueber.de/tangram-aktuell/>
2. Німецька мова он-лайн. <https://learnrgerman.dw.com/de/overview>
3. Вивчаємо німецьку мову. <https://www.deutsch-perfekt.com/>
4. Онлайн-, аудіо- та відеоматеріали сайту Німецької хвили.
<http://www.dw.com/de>
5. Tangram-aktuell. <http://www.hueber.de/tangram-aktuell/>
6. em neu. <http://www.hueber.de/em-neu/>
7. Tourism. <http://tourism.uz.ua>
8. DAAD. <http://www.daad.de>
9. Der Weg. <http://www.derweg.org>
10. Deutsche Welle. <http://www.dwelle.de>
11. Germany. <http://germany.org.ua>
12. Goethe-Institut. <http://www.goethe.de>

Французька мова

1. Вправи з фонетики та вимови.
<https://www.podcastfrancaisfacile.com/apprendre-le-francais/phonetique-en-francais>
2. Граматика і відмінювання. <https://www.lepointdufle.net/p/grammaire.htm>
3. Словник термінів. https://www.spip.net/uk_article5729.html